

عمارت صدر گل گهر، الگوی برای باقی معادن

شرکت‌های معدنی پای کار مرمت آثار تاریخی بیایند

مهدی میرحسینی

گزارش

در انتهای خیابان انقلاب سیرجان و پیش از رسیدن به تقاطع خیابان ۱۵ خرداد، عمارت قدیمی و سنتی خانه صدرزاده، با طاق‌های زیبا و طراحی خاص خود، توجه هر بیننده‌ای را جلب می‌کند. این عمارت که به نام عمارت صدرزاده نیز شناخته می‌شود، یکی از گنجینه‌های ارزشمند معماری سنتی ایران است. با قدمتی که به اواخر دوران قاجار و اوایل پهلوی بازمی‌گردد، عمارت صدرزاده یکی از معدود نمونه‌های باقی‌مانده از دوران پهلوی اول در سیرجان محسوب می‌شود. این عمارت که در گذشته در وسط باغی وسیع و سرسبز قرار داشت، در این باغ، جوی آب روانی جاری بود که به فضا محیط حسی دل‌انگیز می‌داد، اما با گذشت زمان و گسترش شهری، خیابان از وسط باغ عبور کرد و عمارت به‌طور مستقیم به خیابان نزدیک شد.

در سال ۱۳۹۶، عمارت صدرزاده توسط شرکت گل گهر خریداری شد و مرمت آن آغاز گردید. مرمت‌های انجام‌شده با استفاده از مصالح سنتی نظیر سنگ، گل و خشت انجام گرفت و به‌طور دقیق و حساس، بخش‌های مختلف عمارت بازسازی شد تا هویت تاریخی آن حفظ شود. این مرمت‌ها به عنوان الگویی برای بازسازی سایر بناهای تاریخی در ایران نیز شناخته می‌شوند.

گل گهر در عمارت صدر کاری کرده کارستان. باید وضعیت قبلی این خانه‌ی تاریخی که به نوعی کوشک حکومتی سیرجان صد سال پیش بوده است را

می‌دیدید. معتاد نشین و جا خواب تزریقی ها. زباله‌دان و ویرانه.

جدای از اینکه بخشی از تاریخ سیرجان که داشت از بین می‌رفت و به همت گل گهر و با کلی هزینه از وارثان خریداری و حفظ شد. اکنون دیگر سیرجان برای آبروداری جلوی گردشگر و مسافر یک جای زیبا دارد که سیرجانی بتواند معرفی کند.

ورودی این عمارت از خیابان انقلاب، راهرویی است با گل‌گاری‌های زیبا و گیاهان سبز که فضایی دل‌نشین و طبیعی ایجاد می‌کند. این حیاط به‌طور هنرمندانه‌ای به داخل عمارت هدایت می‌شود و بازدیدکنندگان را به‌سوی دو اتاق ویژه در دل عمارت می‌برد که در آنها آثار هنری برجسته‌ای قرار دارد.

یکی از این اتاق‌ها به مجسمه‌های باستانی پاریزی نویسنده مشهور شهرمان اختصاص دارد که نمادی از هنر باستانی ایران به شمار می‌رود. این مجسمه با دقت و جزئیات بی‌نظیر خود، یادآور هنرهای ایرانی باستانی هستند و به‌طور چشمگیری با فضای سنتی عمارت هماهنگ شده‌اند. اتاق دیگر نیز به مجسمه طاهره صفارزاده اختصاص یافته است، که نمایانگر بخشی از تاریخ فرهنگی و هنری معاصر ایران است. این آثار، با هویت خاص خود، ابعاد جدیدی از فرهنگ ایرانی را نمایان می‌سازند و به شکوه این عمارت افزوده‌اند. در یکی از بخش‌های این عمارت، حمام قدیمی‌ای وجود دارد این حمام که بخشی از سنت‌های کهن ایرانی است، یادآور روزگاری است که حمام‌های عمومی یکی از اصلی‌ترین مکان‌های اجتماعی و فرهنگی بودند. در بخش دیگری از عمارت،

انباری قدیمی به نماد عکاسخانه تبدیل شده است. این فضا با نمایش دوربین‌های قدیمی، بخشی از تاریخ عکاسی ایران را به نمایش می‌گذارد.

این هنر دست هنرمندان و مسئولان شرکت معدنی صنعتی گل گهر است که با مرمت و بازسازی عمارت صدرزاده، خدمت بزرگی به مردم شهر سیرجان ارائه کردند. این اقدام ارزشمند و بی‌نظیر، یادگار ماندگاری خواهد بود که مردم سیرجان برای سال‌ها از آن به نیکی یاد خواهند کرد. گل گهر با این حرکت، دین خود را به مردم این شهر ادا کرد و سهمی در حفظ هویت تاریخی و فرهنگی سیرجان داشت.

امید اینکه همین اتفاق خوب و مثبت در مجموعه‌ی بادگیر چقیق هم توسط گل گهر زمین برای سیرجان بیفتد.

اما قصه با همین دوتا تمام نمی‌شود. مسجد تاریخی پشت بازار سیرجان و شرایطش نیاز به پای کار آوردن یک شرکت معدنی برای مرمت اصولی دارد.

سابق بر این تنها مسجد تاریخی سیرجان حتا ثبت میراث نبود و همین چند سال پیش کارهای ثبت آن انجام شد. به دلیل دست کاری های حساب نشده متاسفانه بدنه تاریخی این ساختمان در سال های گذشته بسیار تا بسیار دستخوش تغییر شده است و درکنار آن فرسودگی هم اتفاق افتاده است.

مثلا دره‌هایش را موربانه خورده و مرمت اصولی آن با بودجه‌های کم امکان پذیر نیست. باید یک شرکت معدنی مثل خانه صدرزاده بیاید و صفر تا صد این مسجد را به طوری که به هویت تاریخی و اصالت اثر آسیب نرسد، مرمت کند..